

Molntjänster, IT-säkerhet, Lagring och Backup

SeniorNet Lidingö 2020-02-17

Molntjänster, IT-säkerhet, Lagring och Backup

- *Vi berättar om olika molntjänster, och hur det fungerar. Hur kommer jag igång rent praktiskt? Vi berättar också det senaste kring IT-säkerhet. Lagring och backup kommer vi också att gå igenom.*

Vad innebär molntjänster?

- Du sparar en kopia av dina bilder och dokument hos en molnleverantör, dvs. i deras servrar.
- Tar du bort en bild, ett dokument – försvinner den även från molnet.
- Och tar du bort den från molnet, så tas den bort från datorn och hamnar i datorns papperskorg.
- Alltså – en kopia av dina bilder / dokument – ingen backup.

Molntjänster

- De största molntjänsterna är:
- OneDrive – Microsoft
 - OneDrive Basic – 5 GB – gratis
 - OneDrive 100 GB – 15:99 / månad
 - Office 365 Personal – 1 TB – 649:- / år inklusive Office-paketet

Molntjänster

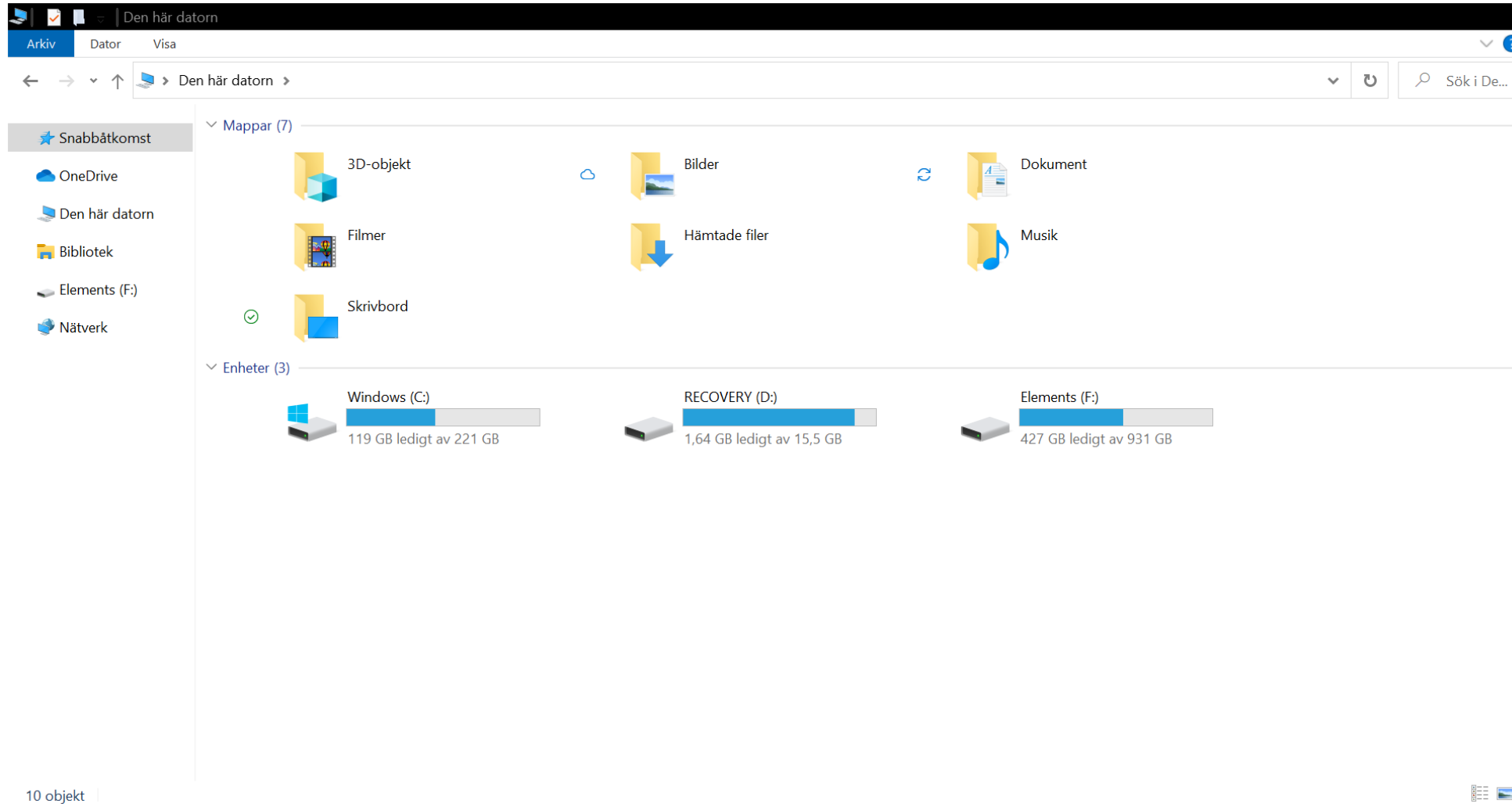
- Google Drive – Google
 - 15 GB – gratis
 - 100 GB – 19:- / månad eller 190:- / år (förskottsbetalning)
 - 200 GB – 29:- / månad eller 290:- / år (förskottsbetalning)

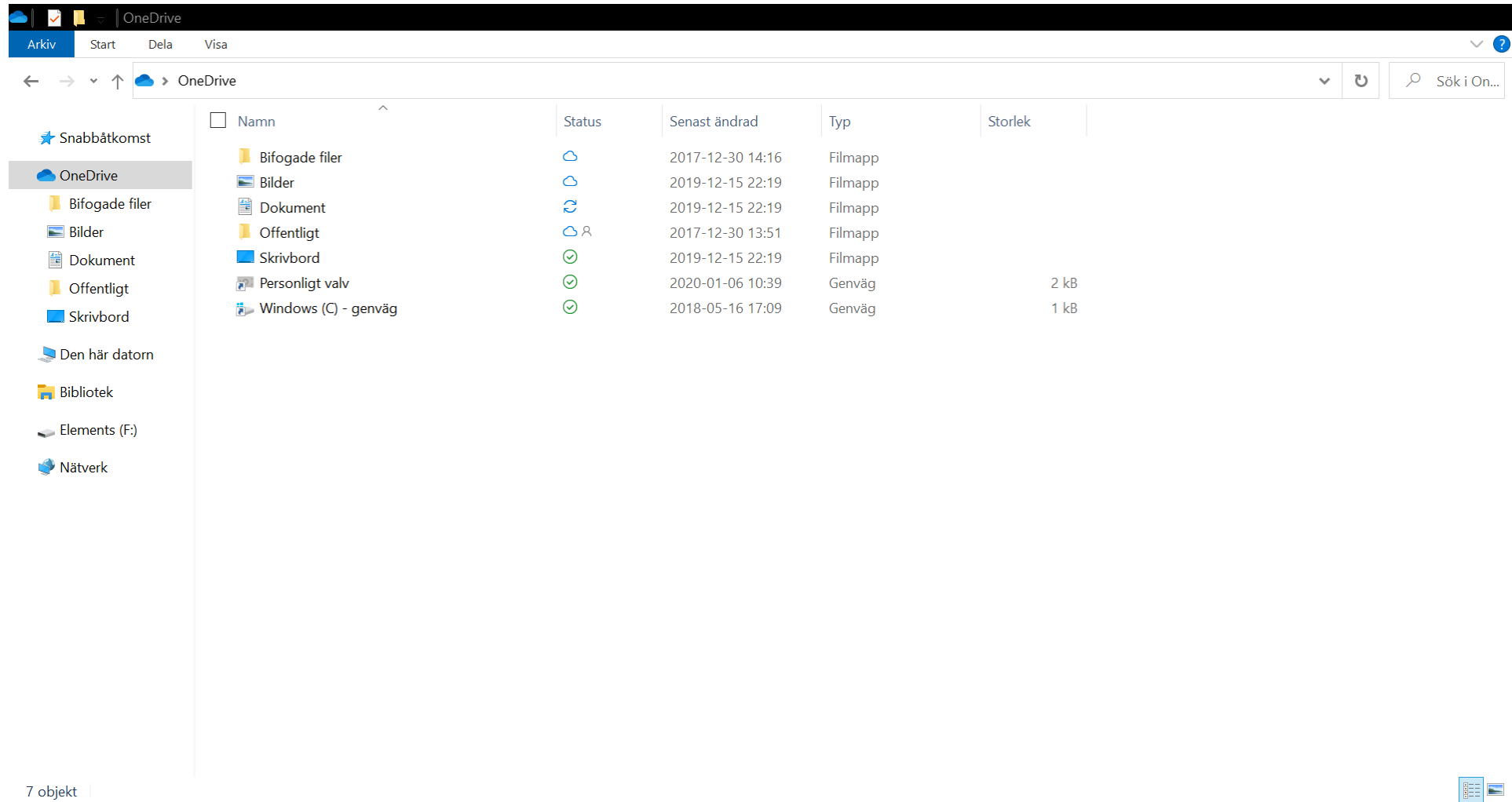
Exempel på övriga molntjänster

- Apple – iCloud (ej Android)
- Adobe Document Cloud
- Elgiganten
- Dropbox
- Med flera

OneDrive i min dator

OneDrive i min dator - expanderad

Hur få tillgång till molntjänster?

Skapa ett konto hos Microsoft eller Google

www.microsoft.se

www.google.com

Molntjänst < - > Backup

Molntjänst

- Kopia av dina bilder och dokument
- Radera i dator = radera i molnet
- Radera i molnet = radera på dator.
- Raderat av misstag – kolla i papperskorgen

Backup

- Separat enhet (USB-minne, hårddisk)
- Kopieras med hjälp av backup-program (finns i Windows)
- Minnesenheten förvaras skild från datorn
- Raderat av misstag – allt finns på backup-enheten.

Datorkrasch – läs tillbaka, antingen från molnet eller från backupen

Vad ska jag ha?

- Molntjänst för att ha kopia om dator kraschar eller blir stulen.
- Backup-enhet för större lagringsbehov (engångskostnad)
- Både molntjänst och backup för maximal säkerhet.
- Som Gunnar Sträng – salig i åminnelse – både hängslen och livrem = högsta säkerhet

Säkerhet

- Definition:
 - IT-säkerhet ansvarar för att skydda en organisations (företags, myndighets, organisation och enskilda personers) värdefulla tillgångar som information, maskinvara ("hårdvara") och programvara ("mjukvara").
 - Informationssäkerhet innebär förutom IT-säkerhet all information (dokument och bilder) som finns lagrad på hårdvaran. Samt all övrig information skriven eller talad.

Personliga IT-tillgångar

- Dator
- Skrivare
- Mobiltelefon
- Backupenheter
- Bank ID
- Betal-/kreditkort
- SmartTV
- Bilnyckel – om nyckellöst system
- m.m

Riskanalys

Att fundera över vilka händelser som kan inträffa och påverka mina IT-tillgångar negativt och vilken påverkan som då sker, kallas för riskanalys.

Exempel på händelser (risker) är: inbrott, stöld, brand, dataintrång, virussmitta, id-stöld, skimming mm.

Två saker som är viktiga att fundera över är:

Sannolikhet – hur troligt är det att det drabbar mig

Konsekvens – vad innebär det för mig om det inträffar.

Vi har alla en inneboende riskmedvetenhet: ex. går vi inte över en trafikerad gata utan att se oss för.

Vi låser dörren hemma, även när vi är hemma.

Men vilken riskmedvetenhet har du när det gäller IT?

Hur hantera risker?

- Identifiera risken
- Bedöm dess sannolikhet och konsekvens
- Behövs riskreducerande åtgärder?
- Om så – genomför dem
- Vad är nu den kvarvarande risken?
- Kan jag acceptera / leva med den?

The Crocodile principle

□ *Identify the risk*

DET NORSKE VERITAS

Korthantering – hur skydda sig?

Håll kortet spärrat mot internetköp

Ha på den geografiska spärren (vilka länder kortet ska gå att användas i),

Ha ett separat kort vid utlandsresor som inte är kopplat till löne/pensions-konto och som helst inte har kredit. Du fyller på mindre summor ex varannan dag. Om de stjälar kortet försvinner inte hela reskassan. Kan även användas vid handel över internet.

Korthantering – hur skydda sig?

Förvara korten säkert, ha gärna skimningsskydd

Lämna aldrig ut kortuppgifter, lösenord och liknande oavsett vem som ringer, mailar eller sms:ar.

Håll handen över när du knappar in PIN-koden i butiken så att inte kunden bakom dig ser vilken kod du har.

När butikspersonal frågar efter ditt personnummer – visa ditt ID-kort

Spara inte dina kortuppgifter på internetbutikernas hemsidor.

Logga aldrig in med bankid på någon annans anmaning

Kortköp på nätet

- endast om du litar på webbplatsen och att ett säkert betalsystem(https) används
- Spara inte era kortuppgifter på internetbutikernas hemsidor.

ID-kapning – hur skyddar man sig?

- Klicka inte på länkar från okända avsändare
- Lämna inte ut personuppgifter via tel/internet/epost om du inte är säker vem du har att göra med
- Lämna inte detaljerad info om dig på sociala media
- Har du låsbar brevlåda? Om inte – BYT.

ID-kapning

De två viktigaste åtgärderna du bör göra för att minska risken för ID-kapning!

Stoppa obehörig adressändring. Detta minskar risken för att någon använder dina personuppgifter för bedrägerier och id-kapning.

1 Med Skatteverkets e-tjänst Spärra obehörig adressändring kan du förhindra att någon obehörig ändrar din adress. När spärren är aktiverad godkänns bara adressändringar som görs med e-legitimation i Skatteverkets e-tjänster för Flyttanmälan eller Särskild postadress. Spärr av obehörig adressändring kan bara göras via den här e-tjänsten.

2 Gå in på <https://www.adressandring.se> (funktionen "Adresslåset").

Genom att låsa din adress kan du enkelt och kostnadsfritt skydda dig mot att någon obehörig adressändrar, lagrar eller eftersänder din post.

Är din adress låst kan beställning enbart bekräftas med ditt BankID.

E-legitimation = bank ID

ID-kapning –om du blivit utsatt för bedrägeri

- Gör en polisanmälan direkt och bestrid fakturan
- Spärra personnumret hos kreditupplysningsföretaget
- Ring din bank –spärra konton och kreditkort
- Kontrollera hos Skatteverket din folkbokförda adress
- **Om din Hemförsäkring täcker in "Hjälp vid ID-stöld"**
- Kontakta ditt försäkringsbolag så hjälper dem till med i stort sett allt – polisanmälan, kontakta bank och kreditkortsutgivare, begränsa konsekvenserna, m.m.
- Ingår i hemförsäkring hos Folksam, Länsförsäkringar, m.fl.

Viktiga säkerhetstips

1.Välj starka lösenord

- Minst 8 tecken (helst 12 tecken eller fler)*

2.Skydda dig mot s.k. spionprogram

- Antivirus + Malwarebytes*

3.Skydda dig mot falsk adressändring med Skatteverkets tjänst.

4.*Skydda dig också via www.adressandring.se*

5.Skydda din integritet på nätet

- Var försiktig med sociala nätverk*

6.Var försiktig med telefonförsäljare

- Ha som princip att ALDRIG köpa över telefon*

7.Var allmänt vaksam